

2. Державна архівна служба України. Вікіпедія. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Державна\\_архівна\\_служба\\_України](https://uk.wikipedia.org/wiki/Державна_архівна_служба_України)

3. Кедь В.А. Діяльність державної архівної служби в умовах війни. Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері. Одеса, Державний університет «Одеська політехніка». Березень 2024, С. 63-65. URL: <https://jitas.donnu.edu.ua/article/view/15323> (дата звернення: 22.03.2026).

4. Меньківська Н. Види інформаційної діяльності державних архівів України. Вісник Книжкової палати. 2011. № 9. URL: [https://www.libr.dp.ua/text/vkr\\_2011\\_9\\_9.pdf](https://www.libr.dp.ua/text/vkr_2011_9_9.pdf)

5. Про інформацію: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. ст. 650. (поточна редакція від 20.01.2026). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 22.03.2026).

УДК 02 (035)

**Гумен Ю., канд. істор. наук, доц.; Каспер В.**

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

### **УПРАВЛІННЯ БІБЛІОТЕЧНИМИ ІНФОРМАЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ**

***Анотація.** Розглянуто процес трансформації сучасних бібліотек, що пов'язаний з активним розвитком інформаційно-комунікаційних технологій. Здійснено аналіз впливу процесів цифровізації на функціонування українських бібліотек.*

***Ключові слова:** бібліотечні інформаційні ресурси, інформаційно-комунікаційні технології, цифровізація, електронні ресурси*

**Humen Yu., Ph.D. (Hist.), Assoc. Prof.; Casper V.**

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ternopil, Ukraine

### **LIBRARY INFORMATION RESOURCES MANAGEMENT**

***Abstract.** An analysis of the current state and prospects for the development of scientific libraries of Ukraine was carried out. Attention is drawn to the crisis situation of the development of scientific libraries during the last decade, which is due to the long-term pandemic and the invasion of the Russian Federation on the territory of Ukraine. At the same time, the mentioned crisis phenomena stimulated the active use of digital technologies in librarianship, which allow preserving the historical and cultural heritage, forming services convenient for users and researchers.*

***Keywords:** library information resources, information and communication technologies, digitalization, electronic resources*

Динамічний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій має значний вплив на розвиток всіх сфер, в тому числі й бібліотечної справи. Сучасні бібліотеки активно впроваджують у свою діяльність інформаційно-комунікаційні технології та системи опрацювання даних, приймають активну участь у формуванні інформаційного простору, забезпечують користувачам вільний доступ до світових інформаційних ресурсів, а також є виробниками власних інформаційних продуктів [5].

Інформаційно-комунікаційні ресурси докорінно змінили діяльність бібліотек та їх роль у сфері наукових комунікацій. Т.О. Ярошенко [6] звертає увагу на той факт, що процес трансформації бібліотек пройшов шлях від замкненої системи та автономного книгосховища з обмеженими ресурсами до комплексних документально-інформаційних центрів знання та навігації у глобальному інформаційному просторі. На сьогоднішній день саме інформації належить центральне місце у функціонуванні бібліотек, значна частка якої представлена в електронному вигляді. Саме тому статус сучасних бібліотек визначається, насамперед, їх спроможністю накопичення, обробки, збереження та забезпечення доступу користувачів до електронних ресурсів (електронних книг, періодики, баз даних, цілісних електронних бібліотек тощо).

Цифровізація надає значні можливості для розширення традиційних бібліотечних функцій, збільшення спектру послуг і сервісів. Пріоритетними напрямками розвитку українських бібліотек є: створення доступного цифрового простору; навчання цифровим компетентностям бібліотечних працівників і користувачів бібліотек; управління бібліотечними електронними продуктами і сервісами.

В своїй науковій праці академік О. Онищенко [4] зазначає, що процеси цифровізації бібліотек слід реалізовувати в таких взаємопов'язаних напрямках:

- впровадження моделі діджиталізованої бібліотеки;
- формування бібліотечних електронних інформаційних ресурсів;
- розвиток цифрових сервісів;
- підвищення рівня цифрових компетентностей бібліотекарів.

### Джерела та література

1. Анісімова О., Яворська Т. Стратегічне управління в діяльності бібліотек. *Вісник Книжкової палати*. 2024. № 3. DOI: 10.36273/2076-9555.2024.3(332).37-45 (дата звернення: 25.03.2026).

2. Клименко О., Сокур О. Функціонування українських бібліотек в умовах цифровізації. *Вісник Книжкової палати*. 2024. № 12. С. 19-24. DOI: 10.36273/2076-9555.2024.12(341).19-24 (дата звернення: 22.03.2026).

3. Організація та управління бібліотечно-інформаційним комплексом: актуальні питання теорії та практики: науково-методичний довідник /НАН України, нац. б-ка України імені В. Вернадського; відп. ред. О.М. Василенко; наук. ред. О.Г. Яковенко. К.: 2025 169 с.

4. Онищенко О.С. Цифровізація – стратегічний шлях розвитку бібліотечної сфери. *Бібліотечний вісник*. 2021. № 4. С. 3-9.

5. Трансформаційні процеси у суспільній та соціокультурній сферах України: монографія / О.М. Анісімова, Л.А. Ковальська, Г.П. Лукаш, О.В. Прігунов, О.С. Щербіна, Т.М. Яворська; відпов. за вип. Т.М. Яворська. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 185 с. URL: <http://surl.li/racdn>. (дата звернення: 22.03.2026).

6. Ярошенко Т.О. Організація та управління електронними ресурсами в сучасній бібліотеці. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a5909408-3e68-45cd-8593-f1fd3a13cb47/content> (дата звернення: 21.03.2026).

УДК 002:026/027

**Гумен Ю., канд. істор. наук, доц.; Крисевич М.**

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

### ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ДІТЯЧОЇ БІБЛІОТЕКИ

**Анотація.** Здійснено аналіз результатів дослідження структури читачів та читачьких уподобань реальних та потенційних користувачів дитячої бібліотеки. Зокрема відмічено, що останніми роками покращується ситуація щодо прихильності до читання (друкованих та електронних книг), також користуються популярністю аудіокниги. Здійснено аналіз статево-вікової структури реальних та потенційних користувачів дитячої бібліотеки, мотивації до читання та уподобань щодо жанрів літератури. Акцентується увага на тому, що сучасні бібліотеки потребують переформатування підходу до залучення читача: застосування персонального підходу, консолідація зусиль з партнерами щодо підтримки і розвитку культури читання дітей, підвищення суспільної репутації бібліотеки та її послуг.

**Ключові слова:** дитяча бібліотека, дослідження читача, інформаційно-комунікаційні ресурси

**Humen Yu., Ph.D. (Hist.), Assoc. Prof.; Krysevych M.**

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ternopil, Ukraine